

МОТИВИ към присъда № 2/16.07.2021 г.
по нчхд № 59 по описа на РС Чепеларе за 2021 г.

Подсъдимата С. Ц. И. ЕГН ..., с постоянен адрес: гр.Ч., ул.... №..., е предадена на съд по тъжба, подадена от Н. С. Н. ЕГН:... с постоянен адрес: гр.Ч., ул."..." №..., по обвинение за извършено престъпление по чл. 148, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3, пр. 1 вр. чл. 147, ал. 1 НК, за това, че на 01.03.2021г. е разгласила за Н. С. Н. ЕГН:... с постоянен адрес: гр.Ч., ул."..." №..., позорни обстоятелства, описани в жалба рег.№ 01-10-04787/01.03.2021г. до ... "..." ... и колегите ѝ, а именно: "Но в един момент служителката Н.С.Н. направи следното: когато внесох платих вноската за 1 месец - тя ми отказа да ми даде отрязъка за внесената вноска. Зададох и въпрос: защо не ми и отказваш да ми дадеш отрязъка за вноската. Отговора и беше: Защото така ни наредиха шефовете от Смолян. Има и друг случай с друга клиентка също я прогони като клиент от ... - Чепеларе ", което деяние е извършила по отношение на Н. С. Н. в качеството ѝ на длъжностно лице служител на ... "..." ... по повод изпълнение на службата ѝ.

Предявен е и граждански иск за обезщетение на причинени неимуществени вреди вследствие на престъплението в размер на 1 000 лева, ведно със законната лихва от 01.03.2021г. до окончателното изплащане на сумата.

Н. С. Н. – частен тъжител и граждански ищец, се явява в с.з. От нейно име повереникът ѝ адв.Т.Д. поддържа тъжбата, навежда доводи и представя доказателства за виновността на подсъдимата.

Подсъдимата С. Ц. И. се явява в с.з. лично и със защитник адв.Н.П., не се признава за виновна. Защитникът ангажира становище, че деянието не осъществява състава на престъплението клевета.

За да се произнесе с приложената присъда, след анализ на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следната фактическа обстановка:

Тъжителката и подсъдимата са роднини. Видно от представените писмо изх.№94-00-1137-004/16.11.2020 г. на кмета на Община Чепеларе и показанията на свидетеля Ц.И.-съпруг на подсъдимата, между родителите на тъжителката и и самата тъжителка, от една страна, а от друга-подсъдимата, са налице разпри свързани със съсобствен имот в гр.Чепеларе.

Не се спори и от писмените и гласни доказателства по делото се установява, че подсъдимата била клиент на „... ..“ клон Чепеларе, където по трудов договор №0040-32/2011 г. работи тъжителката Н.Н., първоначално на длъжност специалист „банкови операции“, а понастоящем старши банков служител. Основните ѝ функции били свързани с осъществяване на банкови операции във връзка с дейността на клона на банката в гр.Чепеларе, обслужване на юридически и физически лица, имала и ръководни функции. На база на тези права имала към 01.03.2021 г. качеството длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, бук. "б" от НК, доколкото изпълнявала ръководна работа и работа, свързана с пазене на чуждо имущество в юридическо лице. Всеки месец подсъдимата С.И. посещавала офиса на банката, за да внесе здравните осигуровки на племенницата си А.М..

На 17.12.2019 г. подсъдимата С.И. придружила своята приятелка свидетелката Д.Ч. до банката, предвид влошеното ѝ здраве. По повод кончината на едната от дъщерите ѝ, Ч. желала да изтегли от банковата ѝ сметка в качеството ѝ на наследник част от сума пари общо в размер на ..... лв. От показанията на свидетелката М.Г., служител на банката, става ясно, че сумата била изтеглена преди това от другата ѝ дъщеря въз основа на пълномощно дадено от самата Д.Ч. и бащата на починалата; че свидетелката посетила банката преди този случай, за да попита какви документи трябва да представи, за да получи парите. Свидетелката Г. сочи, че Д.Ч. избутала намираща се на гишето друга клиентка и започнала да чука с юмруци по гишето, обвинявала служителите в банката, че заради тях са изчезнали парите ѝ. От показанията ѝ става ясно, че тъжителката Н.Н. натиснала паник-бутон, но тъй като представители на „.....“ не се явили, се обадила в полицията. Свидетелката М.Г. помолила Д.Ч. и подсъдимата, която я придружавала, да излязат и да се успокоят. Свидетелката Ч. сочи, че тъжителката ѝ казала:“хайде, напусни ...“ и подала сигнал до полицията да изпратят служителите в банката. Последното, че именно Н.Н. позвънила се установява от показанията на свидетелката Г.. Последната обаче сочи, че Н.Н. мълчала и не подканяла Ч. и И. да напуснат

офиса. Съдът кредитира показанията на свидетелката Д.Ч., че тъжителката Н. също я подканила да напусне офиса. Малко вероятно е тя само да сигнализира охранителната фирма и полицията за буйстващата клиентка и да не ѝ направи, каквато и да е забележка, както сочи свидетелката Г.. Тъжителката е ръководител на офиса на банката в Чепеларе и очевидно е направила това единствено с цел да възстанови нормалния ритъм на работа след предизвикания скандал. Тя изпратила писмо по електронната поща на банката до началниците си във финансов център Смолян, от съдържанието на което е видно, че извикала полиция заради буйстващи клиентки в банката.

От показанията на свидетеля полицай И.У. и докладна записка от 17.12.2019 г. от него до началника на РУ Чепеларе се установява, че по подадения сигнал от банката на място били изпратени той и колегата му С.С., които обяснили на Д.Ч., че следва да потърси помощ от адвокат. Издали ѝ протокол за предупреждение с указания да не се саморазправя със служителите на банката. Свидетелят сочи, че когато отишъл на място, Д.Ч. и подсъдимата С.И. се намирали на стълбите пред банката.

Видно от представената от „... ..“ жалба на подсъдимата с вх.№01-10-04787/01.03.2021 г. в нея тя посочва, че от няколко години е вложител (наредител) на племенницата си А.Г.М., на която плаща здравни осигуровки всеки месец в „...“ Чепеларе. В жалбата фигурират посочените от тъжителката изрази: “Но в един момент служителката – Н.С.Н. направи следното: когато внесох платих вноската за един месец-тя ми отказа да ми даде отрязъка за внесената вноска. Задахох ѝ въпроса защо не ми и отказваш да ми дадеш отрязъка за вноската. Отговора ѝ беше: защото така ни наредиха шефовете от Смолян.“. В жалбата фигурират и думите: “Има и друг случай с друга клиентка също я прогони като клиент от ...-Чепеларе.“. В жалбата подсъдимата излага, че е сигнализирала за случая на началника си във ФЦ гр.Смолян, но той ѝ отговорил, че не може да се провери, защото имало много документи. В обясненията си в с.з. проведено на 17.5.2021 г. подсъдимата сочи, че била посъветвана именно от С.Б. да подаде жалба, за да провери случая; след една седмица ѝ казал, че трябва да потърси в архива. Съдът кредитира тези обяснения на подсъдимата.

По повод жалбата тъжителката дала писмено обяснение на 17.03.2021 г. В него Н.Н. сочи, че подсъдимата като клиентка на банката винаги е била обслужвана коректно. Твърди, че преди около година подсъдимата обвинила служителите в офиса, че не са издали бележка за един от преводите. В обяснението Н. излага, че подсъдимата била посъветвана да си спомни кой служител и на коя дата я е обслужил и да напише това, за да се потърси бележката в архива, но тя отказала.

На подсъдимата по повод на жалбата било отговорено с писмо изх.№01-10-04787/06.04.2021 г. на „...“., в което се сочи, че посочените от нея обстоятелства не са установени. До нея било изпратено писмо рег.№2001-20-01176/04.06.2021 г. на ФЦ Смолян, с което ѝ е изпратена операционната бележка, удостоверяваща заплащане на вноска за здравна осигуровка за месец март 2020 г.

Това не била първата жалба до банката от подсъдимата. Видно от изпратените по делото документи от „...“ . С.И. подписала искане на 08.08.2019г., в което сочи, че във връзка с плащаните вноски за осигуровки на племенницата ѝ, установила, че в НАП е отразено плащане за м.май 2019 г., но че за месец юни не е отразено такова. Представено е писмо от вътрешната поща на банката, в което се сочи, че плащания за месеците май и юни 2019 г. не са открити. Писмо с такова съдържание е било изпратено и до подсъдимата (лист 71 от делото).

От показанията на свидетелката М.К. се установява, че тя е служителят на банката обслужил С.И. през месец март 2020г. Свидетелката не си спомня конкретния случай, нито С.И. като клиент, тъй като е от гр.Смолян и е замествала отсъстващ служител в офиса в гр.Чепеларе в този период, но заявява, че при банков превод на каса се издават две бележки, удостоверяващи плащането- единият екземпляр остава за банката, а другият се дава на клиента. Свидетелката сочи, че не е имало случай, в който тъжителката да е отказвала да даде бележка на клиент. Заявява, че дори клиентът да си забрави бележката, служителите го викат и държат да я получи.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема за установено от правна страна следното:

С.Ц.И. е на ...г., ..., наказателно-отговорно лице по смисъла на закона. Съдът счита, че с деянието си от обективна страна тя не е осъществила състава на престъплението по чл. 148, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3, пр. 1 вр. чл. 147, ал. 1 НК, с това, че на 01.03.2021г. е разгласила за Н.С.Н. ЕГН:... с постоянен адрес: гр.Ч., ул."..." №..., позорни обстоятелства, описани в жалба рег.№ 01-10-04787/01.03.2021г. до ... "..." ... и колегите ѝ, а именно: "Но в един момент служителката Н.С.Н. направи следното: когато внесох платих вноската за 1 месец - тя ми отказа да ми даде отрязъка за внесената вноска. Задах и въпрос: защо не ми и отказваш да ми дадеш отрязъка за вноската. Отговора и беше: Защото така ни наредиха шефовете от Смолян. Има и друг случай с друга клиентка също я прогони като клиент от ... - Чепеларе ", което деяние е извършила по отношение на Н. С. Н. в качеството ѝ на длъжностно лице служител на ... "..." ... по повод изпълнение на службата ѝ. Липсва съставомерност на деянието и от субективна страна. Съдът прие, че подсъдимата не е извършила престъплението и затова я оправда по повдигнатото с тѣжбата обвинение.

По делото не се спори, че подсъдимата е автор на инкриминираните изрази, обективирани в подадена от нея жалба и то по повод длъжностното качество на тѣжителката, по повод изпълнението на служебните ѝ задължения и начина ѝ на работа в банковия офис.

На първо място прави впечатление, че в жалбата не се сочи, за вноската за здравни осигуровки за кой месец става въпрос. Въз основа на установеното по делото поведение на подсъдимата като клиент на банката, съдът приема, че С.И. не описва в жалбата случай, в който е направила вноска, била е обслужена от тѣжителката на каса и последната не ѝ е предоставила операционна бележка. Такъв случай не се установява да е имало, тъй като тѣжителката, както сочи свидетелката М.Г. не е обслужвала подсъдимата като клиент, предвид родството си с нея и влошените отношения на семейството с нея. В жалбата липсва обстоятелственост и конкретика. Въз основа на изложеното в писменото обяснение на Н.Н. до работодателя ѝ на 17.03.2021 г. по повод жалбата, се налага извода, че подсъдимата С.И. от около година преди подаване на жалбата е установила липса на операционна бележка за плащане извършено от нея през месец март 2020 г. и че е поставила този въпрос на вниманието на Н.Н.. Сама тѣжителката сочи в тези свои обяснения, че е контактувала с И. по този повод и ѝ обяснила, че следва да поиска издаване на копие с писмена молба, че е необходима проверка в архива, но подсъдимата отказала да подаде молба.

Инкриминираният израз в жалбата: "Но в един момент служителката Н.С.Н. направи следното: когато внесох платих вноската за 1 месец - тя ми отказа да ми даде отрязъка за внесената вноска. Задах и въпрос: защо не ми и отказваш да ми дадеш отрязъка за вноската. Отговора и беше: Защото така ни наредиха шефовете от Смолян." по своето съдържание според съда не представлява позорно обстоятелство. Описани са действия и думи, които дори да бъдат изведени от конкретиката на реално развилата се ситуация, не са изрази, обрисоващи негативно тѣжителката, целящи да уронят достойнството ѝ. Изложено е мнението на жалбоподателката относно евентуално нарушение на служебни задължения от страна на тѣжителката в качеството ѝ на длъжностно лице. Що се отнася до израза: "Има и друг случай с друга клиентка също я прогони като клиент от ... – Чепеларе", съдът намира, че доколкото на 17.12.2019 г. тѣжителката, като ръководител на банковия офис в гр.Чепеларе действително е приканила Д.Ч., която е била придружавана от подсъдимата, да напусне сградата и е повикала полиция, така изложеното е вярно.

Съгласно съдебната практика твърдения, направени в жалби пред властите, не могат да се разглеждат като "разгласяване" /на клеветнически твърдения/, тъй като техните автори не възнамеряват да накърнят репутацията на лицата, до които се отнасят, а целят да упражнят правото си да подават жалби, да докладват нередности или да търсят помощ, от страна на държавните институции. Н.Н. обаче не е служител в държавна институция, а в търговско дружество-банка, поради което развитите от защитата ѝ доводи за упражнено право на жалба от подсъдимата С.И. на осн.чл.45 от Конституцията на РБ са неоснователни.

В чл. 39, ал. 1 от Конституцията от друга страна е признатото и гарантирано право на мнение и съгласно съдебната практика не е налице елемент на противоправност при изказани

мнения с негативна оценка, пряко или косвено засягаща конкретно лице като деятел в определена публична сфера, освен ако не се касае за превратно упражняване на право, а свободата на мнение бива използвана, за да се вреди на доброто име. Следва да се има предвид, че работещите в банки служители непрекъснато обслужват клиенти и положението им е близко до това на работещите в органи на държавно управление, що се отнася до очакванията на гражданите за бързо и точно обслужване. При наличието на твърдение за факт и то неверен, следва да се прецени дали разгласяването му е противоправно и виновно, т. е. съставлява ли злоупотреба с право извън пределите посочени в чл. 39, ал. 2 от Конституцията на РБ. Съдът намира, че в конкретния случай с подаване на жалбата не са превишени пределите на правото да се изразява мнение и на свободата да се дават оценки, още повече, че както твърди С.И. на нея ѝ е било указано от С.Б. – началник на ФЦ на банката в гр.Смолян да подаде жалба.

Както посочи съдът по-горе, по своето съдържание изявлението на подсъдимата в жалбата в една част няма характеристиката на уронващо достойнството като лична самооценка на тъжителката, а в друга част не представлява неистинско обстоятелство.

Клеветата е умишлено престъпление. При инкриминираната проявна форма на клеветата - разгласяване на позорни обстоятелства - деецът следва да съзнава, че довежда до знанието на трети лица неистински позорни обстоятелства за частния тъжител; да е наясно, че изнесените от него факти за конкретната проява на пострадалия не отговарят на действителността. В случая не се установява подсъдимата тенденциозно е разпространила неверни данни за пострадалата с цел да я компрометира и да накърни добрата ѝ репутация в служебната сфера. Деянието не е извършено умишлено. Съгласно показанията на свидетеля Ц.И. тя е търсила данни за извършения през м.март 2020 г. банков превод на здравни осигуровки дори в НАП Смолян. От писмените обяснения на Н. става ясно, че подсъдимата е посещавала банката с такова искане, поради което съдът намира, че тя по-скоро е търсила съдействие за получаване на копие то въпросната операционна бележка, каквото в крайна сметка в хода на делото с писмо от 04.06.2021 г.(л.89 от делото) ѝ е предоставено.

Съдът кредитира показанията на свидетелката М.К., че е невъзможно да не е предоставила операционна бележка на С.И. на 12.03.2020 г. Възможно е обаче тя да я е загубила. Според съда недоволството ѝ като клиент на банката е било предизвикано от невъзможността да ѝ се предостави копие без писмена молба и проверка в архива веднага, когато го е поискала.

Тъй като подсъдимата беше оправдана по повдигнато ѝ с тъжбата обвинение, съдът възложи за заплащане на деловодните разноски, направени от нея на тъжителката – 400лв. адвокатски хонорар. Поради липса на извършено престъпление съдът отхвърли предявения граждански иск срещу И..

По изложените мотиви, съдът постанови присъдата си.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

23.07.2021г.